

گفت‌وگوی صبا با عوامل فیلمی که به تازگی در سینمای هنر و تجربه اکران شده است

«میرو»؛

ادای دین به مردم بلوچ

سعید الهی، تهیه‌کننده:

پرداختن به اقوام نیازمند توجه بیشتر است

آشنایی شما با آقای ریگی چگونه و جذابیت این پروژه برای شما چه بود؟

از آنجا که بنده مدتی به عنوان عضو شورای فیلم و سریال بنیاد شهید و امور ایثارگران فعالیت می‌کردم پس از پایان این همکاری در تیرماه ۱۴۰۲ سوی اداره کل هنری این بنیاد پیشنهادی برای تهیه‌کنندگی فیلمی از آقای حسین ریگی به بنده شد و از آنجا که بنده قبلاً با فیلمسازی ایشان به عنوان یک هنرمند بلوچ آشنا بوده و محرومیت استان و این قوم بزرگ ایران زمین همواره دغدغه‌ام بود، آن پیشنهاد را پذیرفته و طرح فیلمنامه را مطالعه کردم. بعد از بررسی اولیه با توجه به نیاز، جناب آقای پیمان شیرخانی را به عنوان نویسنده در کنار جناب ریگی قرار دادیم و نسخه‌هایی را پس از تایید بنیاد شهید به شورای پروانه ساخت ارسال کردیم. طبیعی بود که برای ارائه تصویری واقعی، امیدبخش و در عین حال جذاب برای نوجوانان به خصوص اهالی استان سیستان و بلوچستان نیازمند استفاده از تجربیات زیستی کارگردان اثر بودیم و همین امر موجب شد تا فیلمنامه مبتنی بر روابط و اتفاقات بومی آن منطقه و فضای قوم بلوچ به نگارش در بیاید. فیلم «میرو» با این شرایط و با حمایت بنیاد شهید، استانداری سیستان و بلوچستان و بنیاد فارابی به مدت حدود سه ماه با بیش از ۸۰ نیروی اجرایی و محلی شهرستان چابهار در آن منطقه تصویربرداری شد و در نهایت به بخش مسابقه جشنواره بین‌المللی فیلم فجر رسید و به لطف خداوند متعال در جشنواره‌های کودک، عمار، رشد و اقوام نیز حائز جوایزی گردید و بنا بر اخبار شنیده در جشنواره مقاومت امسال در برج میلاد نیز در بخش مسابقه به نمایش در خواهد آمد.

از نقش مهم تهیه‌کنندگان و فیلمسازان در شناساندن چهره واقعی منطقه و مردم سیستان و بلوچستان بگوئید.

استان سیستان و بلوچستان در طول سالهای دور تاکنون همواره به عنوان یکی از مناطق محروم و البته همراه با تهدیدات امنیتی و آسیب‌های اجتماعی همچون مواد مخدر به همه معرفی شده است. بطور طبیعی وجود برخی از این موارد موجب این تصویرسازی شده و باید ترمیم شود اما این نباید موجب شود که جامعه فیلمسازان و هنرمندان کشور نیز تابع این فضای منفی شده و از جذابیت‌ها و محاسن استان در حوزه‌های مختلف و از همه مهمتر مردم شریف، صادق، مهربان و مهمان نواز سیستانی و بلوچستانی غافل شوند. ما در فیلم سینمایی «میرو» شاید برای اولین بار در قاب دوربین، زندگی نوجوان بلوچ اهل سنتی را به تصویر کشیده‌ایم که اگر چه شیطنت دارد ولی مردانگی را درک می‌کند؛ غیرت دارد، مادر پرورش مهم است، وطن را دوست دارد، مرام و رفاقت در خونهاست، برای هدفش تلاش می‌کند و در نهایت در «میرو» شما رنگ، صنایع دستی، میراث فرهنگی و سنت‌های دلچسب را می‌بینید و تجربه می‌کنید، امید و زیست متعادل و عاری از فلاکت، بازار و خرید و فروش و روابط اجتماعی و شادی و عروسی می‌بینید. به همین دلایل «میرو» فارغ از اینکه در گیشه موفق باشد یا خیر، ادای دینی است به قوم بلوچ و استانی که سالهاست عبارت محرومیت اجازه نمی‌دهد تصویری واقعی از آنها در تولیدات هنری کشور ارائه شود. ضمن اینکه فراموش نکنیم این فیلم در ژانر کودک و نوجوان قابل ارزیابی است و چه بهتر که نسل نوپای این سرزمین بدین طریق با حقایق اقوام و ایران زمین آشنا شوند تا برخی تصاویر و روایات انحصاری، تحریف و اغراق شده!

در زمینه ساخت این فیلم با چه چالش‌ها و تجربیات جدیدی در عرصه تهیه روبرو شدید؟ تهیه‌کنندگی در سینما دو وجه کاملاً متفاوت دارد. یکی نقش واسطه مالی و به تعبیر تاسف انگیزی دلالی بین سرمایه‌گذار و تیم تولید و دیگری نقش راهبردی و مسئولیت‌پذیری فیلم به لحاظ محتوایی و حقوقی با هم.

در آثاری مانند «میرو» که علاوه بر جذابیت روایت، مضمونی استراتژیک و معنایی دارند تهیه‌کننده علاوه بر مدیریت مالی باید مراقب حفظ فیلم در جهت راهبردهای اولیه و سیاست‌های مدنظر کارفرمای خود که یکی از بخش‌های دولتی و انقلابی است نیز باشد. در این فیلم ما به موضوع بسیار حساسی از برادران اهل سنت، آن هم در منطقه‌ای مانند چابهار که جدا از جذابیت‌های اقتصادی و توریستی همواره در معرض برخی تهدیدات نیز هست پرداخته بودیم؛ لذا مسئولیت حقیر نسبت به سایر آثار مشابه بسیار متفاوت و دوچندان بود. اما به شکر خداوند بزرگ و با همکاری مردم خوش برخورد منطقه، مسئولین و هنرمندان این شهر بسیار از مشکلات و موانع در مسیر تولید مرتفع گردید. البته ناگفته نماند که درباره اینگونه فیلم‌ها انتظار حمایت بیشتری از مراجع دولتی است. قاعدتاً فیلمسازان ترجیح می‌دهند در مناطق خوش آب و هوا و با وجود انواع زیرساخت‌های فنی و تکنیکی و فاصله نزدیک با پایتخت در یک پروژه مشارکت داشته باشند؛ لذا وقتی این شرایط فراهم نیست جلب نظر آنان برای تهیه‌کننده دشوارتر می‌شود و هزینه‌های بیشتری را می‌طلبد. پرداختن به اقوام آن هم در تولیدات داستانی نیازمند توجه بیشتر همگان است. فراموش نکنیم که یکی از تهدیدات جدی دشمن ایجاد تفرقه و فاصله گرفتن اقوام به ویژه در مرزها از حکومت مرکزی است و محتوای فرهنگی حتی با هزینه‌های سنگین به وفاق و اعتماد اجتماعی و وحدت عمومی کمک بزرگی می‌کند.

مریم عظیمی

گزارش

حسین ریگی که پیش از این دو فیلم سینمایی دیگر به نام‌های «لیپار» و «هوک» در ژانر کودک و نوجوان ساخته فیلم

سینمایی «میرو» را به تهیه‌کنندگی سعید الهی به روی پرده سینماهای هنر و تجربه رسانده است. سودابه بیضایی، امیررضا دلاوری، آرزو تاج‌نیا و... در این فیلم به ایفای نقش پرداخته‌اند. در ادامه گپ و گفت خبرنگار صبا با عوامل این فیلم را می‌خوانید.

